

KRAAY

Vincent de Vries

KRAAY

Voetbal Inside © 2016 RTL Nederland bv
© Omslagfoto: Paul Tolenaar
Omslagontwerp: Studio Jan de Boer
Typografie: Crius Group, Hulshout

ISBN 978 90 488 3423 5
ISBN 978 90 488 3424 2 (e-book)
NUR 489

www.voetbalinside.nl

www.overamstel.com

O V E R A M S T E L

uitgevers

Voetbal Inside is een imprint van Overamstel uitgevers bv

Alle rechten voorbehouden. Niets uit deze uitgave mag worden verveelvoudigd en/of openbaar gemaakt door middel van druk, fotokopie, microfilm of op welke wijze ook, zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van de uitgever.

Inhoud

Voorwoord	7
Hans Kraay jr., de zoon	11
Hans Kraay jr., de voetballer	33
Hans Kraay jr., de echtgenoot	57
Hans Kraay jr., de voetbalnomade	85
Hans Kraay jr., de vriend	109
Hans Kraay jr., de cultheld	133
Hans Kraay jr., de journalist	163
Hans Kraay jr., de collega	185
Hans Kraay jr., de analist	201
Hans Kraay jr., de trainer	227

Voorwoord

Ja, Hans Kraay jr. is grappig. Vraag het maar aan Piet Velthuizen, de voormalig doelman van Vitesse en ooit, heel even, van het Nederlands elftal. Als hij erover wil praten, tenminste.

Doet Velthuizen dat wel, dan zou vertellen dat hij bij Oranje ooit het slachtoffer was van typische voetbalhumor, met Kraay jr. als aanjager. Dat Velthuizen op een dag niet om kwart over negen en in trainingspak aan het ontbijt verscheen, zoals de planning was, maar als enige van de selectie een kwartiertje later én in driedelig pak, inclusief stropdas en lakschoenen. Alsof Velthuizen, tot grote hilariteit van zijn ploeggenoten, niet naar een training ging, maar naar een trouwerij. Geintje van Hans Kraay jr., die de onfortuinlijke Velthuizen de avond tevoren meldde dat het schema van Oranje ineens was veranderd.

En ja, Hans Kraay jr. is leergierig. Vraag het maar aan de docenten van de KNVB die hem, ondanks het feit dat hij eigenlijk geen tijd had, in twee jaar tijd de vereiste trainerspapieren gaven, waarbij de cijferlijst meer leek op die van een hoogbegaafde student dan die van een oud-voetballer van AZ'67, Edmonton Drillers, Excelsior, San Jose Earthquakes, Haarlem,

NAC, Edmonton Eagles, Brighton FC, RKC, Helmond Sport, EVV Eindhoven, De Graafschap, SVV/Dordrecht'90, Telstar, FC Den Bosch en Sint-Niklaas. Van de acht examenvakken had Kraay jr. namelijk zeven keer het hoogst mogelijke cijfer gehaald.

En ja, Hans Kraay jr. is bloedfanatiek. Vraag dat maar aan de spelers van clubs als VV Ophemert en FC Lienden. Ploegen die hij - samen met de trouwe aardbeienkoning Piet de Kruijff - met ijzeren discipline naar grote hoogte stuwde en waarmee hij teams versloeg die eigenlijk niet te verslaan waren.

Want zij weten, net als hun voorzitter, de tegenstander én de scheidsrechter: Hans Kraay jr. gaat maar door, die weet niet van ophouden. Dat hoef je Wilfred Genee, Johan Derksen en René van der Gijp, de heren van het voetbalprogramma *Voetbal Inside*, waar Hans Kraay jr. regelmatig aanschuijft, al helemaal niet te vertellen.

Net als overigens zijn tegenstanders op het veld, toen Hans Kraay jr. als woeste verdediger nog een eenmansconstructiebedrijf was en hij harkte, beukte en schopte alsof zijn leven ervan hing. Vraag dat maar aan Dennis Bergkamp, die hij voor aanvang van het duel met Ajax een knietje vol in het kruis gaf. Of aan Pierre van Hooijdonk, die inmiddels met een litteken in de nek rondloopt omdat Kraay jr. er in een wedstrijd tegen RBC Roosendaal een hap uit nam.

Waarom hij dat deed? Puur uit frustratie, zegt hij. Omdat Hans Kraay jr. niet de allerbeste was die hij zo graag had willen zijn. Eén keer dacht hij dat wel, als middenvelder van San Jose

Earthquakes, de club uit Californië waar hij in 1980 samen met Guus Hiddink speelde en waar hij zijn ogen uitkeek. Maar de driedubbele schaar, die wel lukte bij zijn wereldberoemde ploeggenoot George Best, lukte bij Kraay jr. niet. En helemaal niet in het duel met Rochester, toen hij bij die actie zijn voorste kruisband afscheurde en voor eeuwig een voetbalinvalide werd. U had het aan George Best kúnnen vragen. Die was erbij.

Zelf heeft Hans Kraay jr. nooit iets aan George Best durven vragen, vertelde hij later. En al helemaal niet hoe Best - door velen gezien als 's werelds beste voetballer aller tijden - het vond om met een simpele huis-tuin-en-keukenvoetballer als Hans Kraay jr. op te trekken.

Hans Kraay jr. vroeg dat wel aan tien anderen. En niet zo- maar tien personen. Voor dit boek vroeg hij het aan tien mensen die hem hebben gevormd en hem hebben gemaakt zoals hij nu is. En dan niet alleen als voetballer en trainer, maar ook als journalist-analist-verslaggever én persoon.

Om dat te ontrafelen ging Hans Kraay jr. op bezoek bij onder anderen Guus Hiddink, Bert van Marwijk, René van der Gijp en natuurlijk Simon Kistemaker. En bij Johan Derksen, Kees Jansma en zijn kameraden Dick Brandwijk en Piet de Kruif.

De verhalen zijn bijzonder. En ze zijn emotioneel, zoals het een-tweetje met zijn vrouw Sofie, die in 2006 getroffen is door een herseninfarct, en het aangrijpende bezoek aan zijn vader Hans Kraay sr., die intens verdriet heeft omdat zijn lief- tallige vrouw Lya hem al een paar jaar niet meer herkent. Het zijn verhalen waaruit blijkt dat Kraay jr. echt niet alleen de

lolbroek is zoals veel mensen hem alleen kennen, maar ook iemand die wel degelijk zorgen kent. En dat Kraay jr. óók de zorgzame echtgenoot en zoon is die nachten wakker ligt. Dat de meedogenloze verdediger van weleer wel degelijk een gevoelsmens is.

Weer andere verhalen zijn verrassend. Want dat juist Louis van Gaal, de oud-bondscoach met wie Hans Kraay jr. als Oranjevolger van SBS6 zo vaak in de clinch lag, zijn voormalige vijand bij Kees Jansma voorstelde als de ideale rechterhand bij het programma *De Tafel van Kees*, daar werd zelfs Kraay jr. stil van.

Waarom Van Gaal dat zei, vraagt u zich af? Omdat Hans Kraay jr. niet alleen humoristisch, leergierig, fanatiek, gek, ondeugend én zorgzaam is, zoals uit dit boek ook weer blijkt, maar omdat hij tevens verstand van voetbal heeft. Het duerde misschien eventjes, maar daar is zelfs Van Gaal nu achter gekomen.

Vincent de Vries, oktober 2016

Hans Kraay jr., de zoon

De schaamte voorbij – Op de bank bij Hans Kraay sr.

Niet alleen oud-speler van DOS en Feyenoord en voormalig trainer van onder meer Ajax, Feyenoord en PSV, maar bovenal zijn vader, op wie Hans Kraay jr. zo enorm trots is en voor wie hij enorm veel respect heeft. Dat dat niet altijd wederzijds was, dat begrijpt de jonge Kraay heel goed.

Hans Kraay jr. had het vooraf al ingefluisterd. De oude Kraay is niet alleen fan van Johan Derksen, Kees Jansma en Jairzinho, de voormalige rechtsbuiten van het Braziliaanse voetbalelftal, maar ook van Muhammad Ali, de legendarische bokser.

‘Mijn vader heeft het weliswaar vaak over Johan en Kees,’ zei de jonge Kraay, ‘maar Muhammad Ali is eigenlijk zijn allergrootste held.’

De meegebrachte biografie van de voormalig wereldkam-

pioen zwaargewicht is dan ook echt een cadeautje, zegt Hans Kraay sr. (14 oktober 1936, Utrecht) glunderend als hij het boek heeft uitgepakt en erdoorheen bladert. En ook al is het in het Engels, hij zal het tot de laatste letter lezen, zo belooft hij. Dat is de Utrechter op z'n minst wel verplicht aan de man die zijn leven zoveel mooie momenten heeft gegeven.

'Vergis je niet in Ali, hè,' zegt Kraay sr. als hij in zijn net-pak, inclusief stropdas, naast zijn zoon plaatsneemt op de bank, niet ver van een enorme televisie. 'Ali was zo'n grootheid. Zo imposant. Met niemand te vergelijken in Nederland. Alles wat hij deed en zei was uniek.'

Kraay jr.: 'We hebben hem ook een keer ontmoet, hè, pa?'

Kraay sr.: 'Jazeker.'

Kraay jr.: 'Dat was in de tijd dat mijn vader trainer was van de Edmonton Drillers en ik met hem mee was. Wat een top-tijd. Omdat de eigenaar, Peter Pocklington, tevens eigenaar was van de Edmonton Oilers, die ijshockeyclub, leerden we zelfs Wayne Gretzky kennen. In Nederland gaan bij het horen van die naam misschien niet veel bellen rinkelen, maar in de Verenigde Staten en Canada wordt hij echt gezien als een van de grootste sportsterren uit de sportgeschiedenis. Hoe Gretzky speelde, altijd met rugnummer 99, dat was echt geniaal.'

Vergelijkbaar met iemand als Michael Jordan!

Kraay jr.: 'Absoluut. En het mooie was: omdat we in die periode veel met Gretzky omgingen, werden we in 1983 uit-

genodigd voor een unieke bokswedstrijd in Edmonton. Uniek omdat het ging tussen Muhammad Ali en Dave Semenko.'

Een duel tussen een bokser en een ijshockeyer.

Kraay jr.: 'Ja, een enorme ijshockeyer, van bijna twee meter. Echt een beest. Hij verbaasde me dan ook niet dat Semenko werd gezien als de bodyguard van Gretzky. Iedereen die wat te betekenen had, kwam die dag naar Edmonton. En wij zaten met onze snufferd vooraan, op de eerste rij. Wat was dat een spektakel, hè, pa?'

Kraay sr.: 'Ja, ongelooflijk.'

Maar een held ontmoeten, dat valt vaak tegen? Had u dat niet?

Kraay sr.: 'Integendeel. Dat was de mooiste dag uit die periode. En wat zag hij er toen nog goed uit, hè.'

Kraay jr.: 'Wij waren thuis sowieso veel met Muhammad Ali bezig. Die memorabele wedstrijden in Kinshasa en Manilla, dat was nog niet eens een kwestie van mogen opstaan. Het was een orde. Dan werden we midden in de nacht door mijn vader wakker getrommeld en zaten we met het hele gezin, inclusief mijn broer Jeroen en mijn zus Nicolette, met een kop chocolademelk naar Muhammad Ali te kijken en hoe hij George Foreman en Joe Frazier versloeg. Weet je nog, pa, dat Ali alleen maar met zijn rug tegen de touwen en met zijn handschoenen voor zijn gezicht ronden lang incasseerde dat we zo bang waren dat hij neer zou gaan.'

Kraay sr.: 'Ja ja.'

Kraay jr.: 'En dan waren we blij, hè, als hij toch nog won.'

Dan gingen we 's nachts om vier uur helemaal uit onze plaat.'

Kraay sr.: 'Ja, prachtig. Al was Ali geen beleefde man. Wat zeg ik? Hij was behoorlijk onbeschoft. Maar hij was zo goed, zo verschrikkelijk goed. De mensen waren al snel bang voor hem.'

Kraay jr.: 'En hij was ook rap van tong, pa. Wat ik alleen zo ordinair vond, is dat hij zoveel vrouwen heeft gehad. Dat vond ik zó ordinair van hem...'

Over ordinaire vechters gesproken, er zit er nu naast u op de bank ook eentje...

Kraay sr.: 'Ja, die was af en toe geschorst, ja.'

Kraay jr.: 'Jij nooit, hè?'

Kraay sr.: 'Nooit. In mijn hele leven ben ik zelfs nog nooit het veld uit gestuurd. '

Kraay jr.: 'Jij was een beschaafde harde verdediger.'

Dus dat heb je in ieder geval niet van je vader overgenomen, Hans.

'Nee, en wat ik ook van mijn vader had willen overnemen: hij kon fantastisch koppen. Samen met Rinus Israël was hij achterin bij Feyenoord dan ook onverslaanbaar. Dat vond jij je mooiste tijd, hè pa, samen met Rinus.'

Kraay sr.: 'Ja, een heel goede voetballer. Echt een goede. Net zoals John de Wolf, die ik later naar Feyenoord heb gehaald. En wat te denken van René van der Gijp bij PSV. Die had net zo'n fabuleuze voorzet als Sjaak Swart en John van 't Schip. Als spits hoefde je daar maar tegenaan te lopen en het was raak.'

‘Mijn vader hoopt elke dag weer opnieuw dat mijn moeder hem herkent’

Hans Kraay sr. is deze ochtend verrassend opgewekt en scherp. Dat is mooi. Want vooraf had Hans Kraay jr. niet alleen Muhammad Ali aangestipt. Hij zei ook: ‘Het gaat niet zo goed met mijn vader.’

Het verdriet dat de oude Kraay om zijn echtgenote heeft - Lya Kraay lijdt aan een ernstige vorm van dementie - is zo intens dat hij er nauwelijks mee kan omgaan, zo vertelde Kraay jr. enkele dagen voor ons bezoek aan Buren, waar zijn ouders wonen.

‘Maar let wel: ze wonen daar niet samen,’ zei Kraay jr. ‘Dat gaat gewoon niet meer. Mijn moeder zit daar niet voor niets in een gesloten inrichting. Mijn vader hoopt elke dag weer opnieuw dat mijn moeder hem herkent. Dat is heel pijnlijk, om bij je vader zoveel tranen te zien. Ook omdat ik hem nooit eerder heb zien huilen. Nu huilt hij elke dag. Zoveel verdriet heeft hij om mama. Daarom slaap ik ook nooit als ik daar op bezoek ben geweest. Dus elke week ben ik twee dagen 24 uur down en out. Ik zet me eroverheen als ik FC Lienden moet trainen, ik zet me eroverheen als ik naar *Voetbal Inside* ga. Want ik vind: mijn omgeving mag het niet merken, en zeker de kijkers niet. Maar ik voel me als een bokser die total loss is geslagen als ik wegrijd bij mijn ouders.’

Vanwege het intense verdriet dat Hans Kraay sr. om zijn vrouw Lya heeft, is het hoofd van zijn vader dan ook niet altijd

bij het voetbal, aldus Hans Kraay jr. Maar in feite hoeft Kraay sr. - tussen 1954 en 1970 actief als voetballer van DOS en Feyenoord - ook niet veel te vertellen. Dat doen de foto's wel die in de gang hangen, direct bij de entree van zijn appartement. Die foto's zeggen alles. We zien hem als international. We zien hem in een wedstrijd tegen Real Madrid, samen met Ferenc Puskás, de superster uit Hongarije. En we zien hem in actie tegen die andere absolute superster, Johan Cruijff, in een duel met Ajax, eind jaren zestig.

'Dat elftal van Feyenoord, dat was echt fantastisch, hè,' zegt Kraay jr. als hij met zijn vader in de gang staat en naar de fotolijstjes kijkt. En de jonge Kraay somt op: Wim Jansen, Coen Moulijn, Ove Kindvall. 'En dan had je ook nog eens Eddy Pieters Graafland achter je.'

Kraay sr.: 'Ja, een fantastisch elftal. En Cruijff, tja. Weet je, die speelde nooit centrumspits, hè. Die liet zich altijd zakken. Ik ging dan nooit mee, anders lag er direct een gat in mijn rug. Daarom zei ik ook tegen Wim Jansen: "Daar komt ie, Wim! Hij is voor jou!" Sommigen vroegen me weleens: "Ben je nooit bang om tegen Cruijff te spelen?" Maar dat was ik nooit. Spelen tegen Cruijff is toch juist prachtig? Ik heb in ieder geval nooit last gehad van zwetende oksels als ik wist dat ik tegen hem moest spelen.'

Kraay jr.: 'Maar hebt hem toch wel een keer een klein tikje gegeven, die Cruijff?'

Kraay sr.: 'Dat weet ik niet meer, maar Puskás wel! Joh, wat was dat een wedstrijd, zeg.'

Het duel met het grote Real Madrid in het seizoen 1965/66, in de voorronde van de toenmalige Europa Cup 1, behoort niet voor niets tot de memorabelste wedstrijden in de geschiedenis van Feyenoord. En dat is niet alleen vanwege de uitslag (2-1). Het duel in De Kuip ontaardt namelijk in een enorme veldslag als Coen Moulijn in de slotfase onderuit wordt geschopt door Miera.

Voor het oog van prinses Beatrix, prins Claus en prins Bernhard loopt het zelfs zo uit de hand dat Bob Spaak, die avond de commentator bij de NOS, de Feyenoorders live op televisie smeekt om zich in te houden. 'Coen, Coen! Behéérs je alstublieft. Jongens, jongens, dit kan toch niet. Dit kan toch niet! Wat een afschuwelijke vertoning.'

Geel - of erger - krijgt Hans Kraay sr. niet, net zomin als de oververhitte Coen Moulijn, Piet Kruiver en Piet Fransen. Maar op het wedstrijdformulier staat achter de naam van de verdediger wel een kruisje: als maker van het winnende doelpunt, vijf minuten voor tijd, nadat hij bal in de rebound keurig naar binnen glijdt. En dat is verrassend. Niet alleen omdat Kraay sr. zelden scoort, maar ook omdat hij kort daarvoor, na een botsing met de schoen van Pachín, met een bloedende hoofdwond van het veld moest en in de kleedkamer bijna twintig minuten werd verzorgd.

Kraay jr.: 'Ik zat toen op de tribune. En weet je, pa, ook al was ik toen nog geen zes, ik kan me nog alles herinneren. Hoe je gewond raakte aan je wenkbrauw, dat er geen nieuwe speler mocht invallen, hoe je met al die hechtingen en dat be-

pleisterde voorhoofd na de rust weer in het veld kwam. Man, het stadion werd helemaal gek! En ik ook! Ging je toen niet linksbuiten spelen?’

Kraay sr.: ‘Nee, rechtsbuiten.’

Kraay jr.: ‘En je scoorde!’

Kraay sr.: ‘Ja, ik kon hem zo intikken.’

Kraay jr.: ‘Fantastisch was het! Ik geloof dat ik tien minuten na het fluitsignaal nog stond te juichen.’

Dáár, op dat moment en in dat kolkende Feyenoordstadion, is de adoratie voor je vader begonnen, zei je eens. Zie je dat nog steeds zo, Hans?

‘Absoluut. Man, wat vond ik dat geweldig om hem zo te zien. Ik ging sowieso naar alle wedstrijden van hem toe. Uit en thuis, dat maakte me niks uit. Ik ging dan altijd met mijn moeder, in zo’n oude Simca. Ik geloof dat we in al die jaren alleen een uitwedstrijd tegen NAC hebben gemist. Maar dat was buiten onze schuld om. Tien kilometer voor Breda, bij zo’n tunneltje, stonden we namelijk ineens met pech langs de kant van de weg. Kwam er zo veel rook uit die auto dat het leek alsof we bij de Hoogovens stonden. Verschrikkelijk, ik vergeet het nooit meer! Maar dat onze auto volledig uitbrandde, vonden we uiteindelijk niet het allerergste. Dat maakte ons niks uit. Dat we er niet bij konden zijn, dat we de aftrap misten, dat vonden we veel erger. Ziek waren we ervan.’

Kraay sr.: ‘Ja, dat was een mooie tijd. Want rellen, dat zag je toen nog niet.’

Kraay jr.: ‘Het was anders, pa. Rustiger.’

De rust op de velden was verdwenen toen uw zoon voetballer werd.

Kraay sr.: 'Ja, Hans was een beetje wild. Al deed Hans in de jeugd van Feyenoord, met Joop Hiele, Carlo de Leeuw, René van der Gijp en Sjaak Troost als zijn ploeggenoten, nog geen gekke dingen. Was hij ook wel een goede speler, met een goede techniek. Al was ie niet heel snel.'

Kraay jr.: 'Maar toen vond je het ook nog wel leuk om bij mij te kijken, hè. Weet je nog? Langs de lijn, samen met Wim, de vader van René.'

Kraay sr.: 'Ja, maar dat kwam ook omdat wij op Varkenoord woonden, in dat kleine huisje naast de kantine van Ome Henk.'

Kraay jr.: 'Dat vond je de allermooiste periode, hè pa? Je hebt de halve finale van de Europa Cup 1 gespeeld met Feyenoord, stond negen keer in Oranje, je hebt PSV kampioen gemaakt en won met AZ de beker. Maar dat telt allemaal niet. Het allergelukkigst was je als speler van Feyenoord en jeugdtrainer op Varkenoord.'

Kraay sr.: 'Dat kwam ook omdat we toen echt een goede jeugd hadden. Ik had zelfs nog Jan Boskamp in mijn team. Die kon goed voetballen, hoor. En geen enkele kapsones, hè. Goede vent. Zelfs de trainingen waren een genot om naar te kijken.'

Kraay jr.: 'Dat is wél iets wat ik van mijn vader heb overgenomen. Wij houden beiden van mooie voetballers, niet van verdedigers. Daarom hield je ook van types als Coen Moulijn en Cor van der Gijp.'

Kraay sr.: 'O, Coen was zo goed, niet te verdedigen.'

Kraay jr.: 'Je weet dat hij over je rechterbeen gaat, en tóch lukte het hem.'

Kraay sr.: 'Met dat bekende hupje van hem. Maar Cor was ook top, hoor. Had altijd kruit aan zijn schoenen. Vergelijkbaar met Arjen Robben en Dirk Kuijt nu. En het mooie was: Coen was geen opschepper of zo. Die heb je nodig. Net zoals Lionel Messi eigenlijk. Ook geen greintje kaponses. Maar zo verschrikkelijk goed. Niet groot, maar wel heel sterk.'

Kraay jr.: 'En Messi is niet knap. Maar hij heeft wel een verschrikkelijk mooie vrouw. Hoe zou dat komen, pa?'

Kraay sr.: 'Nou, ik hoor altijd dat zij heel slechte ogen heeft.'

Dan komt ineens, nadat opnieuw koffie is bijgeschonken, zo-
maar uit het niets het duel tussen AZ'79 en Feyenoord uit het
seizoen 1979/80 ter sprake. De wedstrijd van de open wonden.
Zeker bij Hans Kraay jr.

Dat zit zo: omdat Hans Kraay jr. in het oefenduel met Man-
chester City keurig overeind blijft tegen de atletische spits
Roger Palmer en hij na afloop onder de douche zowaar de com-
plimenten krijgt van zijn ploeggenoot Willem van Hanegem,
durft trainer Georg Kessler het wel aan. Hij ziet de jonge Kraay
als de ideale persoon tegen Feyenoord de geblesseerde Ronald
Spelbos te vervangen.

Dat Kraay jr. op dat moment nog nooit één duel in de eredi-
visie heeft gespeeld, slechts zeventien jaar oud is en eigenlijk
de materiaalman van de Alkmaarders is, maakt Kessler geen

bal uit. Als er één iemand Feyenoordspits Peter Houtman kan uitschakelen, denkt de Duitse succescoach van AZ'67, dan is het de talentvolle Hans Kraay jr. wel.

'Ik was me toch een partijtje trots toen Kessler me dat twee dagen voor de wedstrijd vertelde,' zegt Kraay jr. daarover. 'Het ging eindelijk gebeuren. Ik zou mijn officiële debuut op het allerhoogste niveau maken, met jongens als Willem van Hanegem, John Metgod, Hugo Hovenkamp en Bert van Marwijk als mijn ploeggenoten. En dan ook nog eens tegen Feyenoord, hè. Wie droomt daar niet van? Ik in ieder geval wel. Ik schreeuwde het niet voor niets uit.'

Het gebeurt alleen niet. Want Hans Kraay sr., op dat moment technisch manager bij de Alkmaarders, is heel duidelijk. 'Niet Georg Kessler, maar ik ben de baas,' zegt hij. 'Het gaat niet door.'

Kraay sr.: 'Zei ik dat echt, Hans?'

Kraay jr.: 'Ja, pa.'

Heeft u daar nu spijt van?

Kraay sr.: 'Laten we het zo zeggen: Hans had geen geluk gehad dat ik daar zat. Zonder mijn aanwezigheid had hij daar ongetwijfeld veel meer gespeeld.'

Klopt dat, Hans?

'Sterker nog, ik denk dat de beslissing van mijn vader om mij niet tegen Feyenoord te laten spelen een van de grote keerpunten is geweest in mijn carrière. Wat als ik die dag de pannen van het dak had gespeeld? Waar was ik dan terechtgekomen? Zeg het maar. Voor hetzelfde geld was het die middag

totaal anders gelopen. We zullen het nooit weten. Misschien had Peter Houtman er tegen mij wel vier in gekopt. En ja, dan had ik later bij Valleivogels 3 gespeeld.'

U heeft uw zoon die dag in bescherming genomen, vindt u?

Kraay sr.: 'Ik heb vooral mezelf in bescherming genomen. Ik wilde niet dat ze dachten dat ik mijn zoon zou voortrekken. Dat wilde ik mezelf niet aandoen, en Hans ook niet. Noem het overdreven correctheid, maar zo zag ik dat.'

Had u het nu anders gedaan?

'Misschien wel.'

Trots, dat is Hans Kraay sr. nog wel degelijk op zijn zoon. De oud-trainer wijst in de gang op de foto die naast de actiefoto's van Ferenc Puskás en Johan Crujff hangt. We zien een jonge Kraay in actie, in het prachtige shirt van Brighton Hove & Albion FC, de club waar hij tussen 1983 en 1985 onder contract staat. Dat juist deze foto hier hangt, tussen al die grootheden, is geen toeval.

'Kijk,' zegt Kraay sr. en hij kijkt nog eens goed naar de foto, 'hier kun je namelijk zien dat Hans wel degelijk technisch is. Kijk naar die actie, kijk naar die beweging. En totaal in totaal in balans, in een technisch perfecte houding. Niet om hem te vergelijken met Crujff, want dat slaat natuurlijk nergens op, maar die deed dat precies zo.'

Toch ging u nooit bij uw zoon kijken. Zeker acht jaar niet.

Kraay sr.: 'Klopt. Maar dat had meer met schaamte te maken.'

Kraay jr.: 'Dat kon ik me heel goed voorstellen, pa. Al vond ik dat natuurlijk wel jammer. Daarom had ik je ook uitgenodigd voor de kampioenswedstrijd van De Graafschap, in 1991 thuis tegen Helmond Sport. Omdat ik vond dat ik al een tijdje heel beschaafd speelde - ik had bijvoorbeeld al tijden geen rood meer gehad - leek het me een ideaal moment om je te vragen. Daar zou hij geen spijt van hebben, dacht ik nog.'

Kraay sr.: 'Het liep alleen totaal anders.'

Kraay jr.: 'Ja, totaal anders! Want de wedstrijd was nog geen vijf tellen oud of ik maakte me toch een overtreding. Die was zo hard dat ik het onmiddellijk aan de stok kreeg met Frans Körver, toen trainer van Helmond Sport. Die werd zo kwaad dat hij direct het veld in liep en met die Concorde-neus van hem tegen mijn neus aan ging staan. "Foei, foei," zei hij, "zo ordinair hoe jij speelt." Mijn vader had het direct gehad. Hij stond op, haalde zijn autosleutels uit zijn zak en reed onmiddellijk naar huis. Dat vond ik zo jammer. Want we wonnen niet alleen met 4-1 en waren daardoor ongeslagen kampioen geworden, ik was ook nog eens gekozen tot Man of the Match.'

Kraay sr.: 'Man of the Match? Jij?'

Kraay jr.: 'Ja, pa. Toen waren het nog mensen met witte stokken en rode strepen die dat bepaalden.'

Dat Hans Kraay sr. zelden bij zijn zoon kwam kijken, is natuurlijk niet zomaar. Want hoe zijn zoon erin vloog, hoe hij Dennis Bergkamp op asociale wijze in elkaar schopte, hoe hij John de Wolf een elleboog gaf en hoe hij Pierre van Hooijdonk

in zijn nek beet, het waren nou niet momenten dat de oud-trainer van Go Ahead Eagles, Ajax, AZ'67, Sparta, FC Den Haag, Feyenoord en PSV dacht: ha, fijn!

'Nee, absoluut niet,' zegt Kraay sr. nu over zijn zoon, die in 1983, als speler van NAC, aanvankelijk voor 24 duels werd geschorst omdat hij scheidsrechter Wil de Vrieze een duwtje had gegeven. 'Er zijn genoeg momenten dat ik dacht: en nou verdien je een draai om je oren! Ook omdat je echt wel goed kon voetballen. Hij werd niet voor niets geselecteerd voor Jong Oranje en stond in de belangstelling van PSV.'

Steek die opmerking maar in je zak.

Kraay jr.: 'Ja, want dit is een zeldzaamheid, zo'n compliment. En helemaal uit de mond van mijn vader.'

Kraay sr.: 'Je moet iemand niet te vaak een compliment geven. Dan groeien ze direct uit hun jasje. Daar moet je dan ook heel zuinig mee zijn, zeker in de topsport. Een compliment moet je ook verdienen, vind ik. Net zoals ik vind dat je elkaar, als vader en zoon, niet steeds hoeft aan te raken.'

Dat zou jij wel het liefst willen, hè Hans?

Kraay jr.: 'Ja, ik ben wel van het aanraken. Daar houd ik wel van, even een knuffel of zo. Net zoals ik het wel lekker zou vinden als hij zegt: "Hans, ik houd van je." Maar ja, dat ziet mijn vader anders. Op de een of andere manier staat er altijd een klein muurtje tussen ons in.'

Kraay sr.: 'Een handdruk is voldoende, vind ik.'

Kraay jr.: 'Natuurlijk, dat accepteer ik ook. Dat moet ook. Want ik weet: dat gaat hij na al die jaren nooit meer veranderen.'

Terug naar de voetbalcarrière van uw zoon. Heeft Hans er alles uit gehaald?

Kraay sr.: 'Vind ik wel. Moet je kijken hoe lang Hans het als een meer dan middelmatige voetballer heeft volgehouden, met al zijn blessures en kwalen. Dat vind ik knap. Al moet ik wel zeggen dat hij in Canada en Amerika zijn beste voetbal heeft gespeeld. Daar speelde hij echt heel goed, net als in de jeugd van Feyenoord, waar hij toen nog als linkermiddenvelder speelde.'

Zou de Hans van toen nu ook kunnen meekomen?

Kraay sr.: 'Zeker. Maar dat komt ook omdat het tegenwoordig niet echt geweldig is. In de stadions kom ik niet meer, ik volg het in feite alleen nog maar op tv. Ik word er niet echt vrolijk van, wat ik zie. Een balletje breed, nog een balletje breed, en dan weer terug. Dat is toch verschrikkelijk? Heel vervelend om naar te kijken. Ga toch gewoon naar voren, denk ik dan.'

Kraay jr.: 'Mijn vader mag dat zeggen, hè. Die heeft recht van spreken. Hij heeft bijvoorbeeld in zijn eentje PSV groot gemaakt. Weet je nog, pa? Toen Jan Reker en Jacques Ruts jou in 1985 belden. PSV was zeven jaar lang geen kampioen meer geworden en ze wisten het niet meer. "Ik wel," zei je. "Geef me 4,5 miljoen gulden en ik maak jullie kampioen." En dat was geen grootspraak.'

Kraay sr.: 'Nee.'

Kraay jr.: 'Want nadat je eerst Ruud Gullit voor 900.000 gulden had opgehaald bij Feyenoord en later Ronald Koeman en Gerald Vanenburg beiden voor een miljoen gulden bij Ajax,